

הבטחת התורה!

צניעות וקדושה - סגולה להינצל מאויבים

הקדמה:

עת צרה היא ליעקב וממנה יושע (ירמיהו ל, ז). טילים עפים מעל ראשנו. הדי הפיצוצים נשמעים למרחוק. מלחמה בארץ הקודש. יהודים נהרגים בכל יום. ביום הקדוש, שמיני עצרת - שמחת תורה שחל בשבת, ניתנה רשות למשחית ומלאה הארץ חמס, ונטבחו באכזריות על ידי חיות הטרף פראי האדם למעלה מאלף ארבע מאות יהודים הי"ד, ועוד כמה וכמה אלפים נפצעו, וכמה מאות שנשבו ביד המרצחים השפלים. מאות אלפים גלו כבר מבתיהם. קיים חשש כבד של תקיפות אלפי מחבלים חמושים במרכז הארץ. האנטישמיות ושנאת היהודים המתגברת והולכת בעולם כולו - כאשר מתקיימות הפגנות של מיליוני מוסלמים הקוראים מוות ליהודים. מי יודע אולי אנו בעיצומם של חבלי משיח האחרונים, מלחמת גוג ומגוג. חובה עלינו להתעורר ולפשפש במעשנו. מי יודע אם יהיה לנו די זמן והזדמנות נוספת לתקן מעשינו כראוי, בישוב הדעת!

תחילה יש להשבית פי המקטרגים בשמים. 'הס קטגור וקח סניגור'. חז"ל הקדושים אומרים (כתובות קיב): "דור שבן דוד בא קטיגוריא בתלמידי חכמים... צירוף אחר צירוף, שנאמר: 'ועוד בא עשיריה ושבה והיתה לבער...'. וביאר רש"י שם: "כשתשעה החלקים יהיו אבודים ולא נותר כי אם העשירית, אף היא תשוב והיתה לבער. שוללים אחר שוללים". חז"ל למדונו שהעיקר הראשון בתשובה הוא תיקון המעשים, שנאמר (וינה ג' י'): "וירא ה' את מעשיהם, כי שבו מדרכם הרעה". חכמי ישראל הורו לנו להזדרז ולתקן ענין הצניעות שהוא הדבר היחיד שנאמר בו "ושב מאחריו" - מה שלא נאמר אפילו בחטא עבודה זרה.

מה צריך לתקן? לב יודע מרת נפשו, וכל אחד ואחד צריך לומר בשלי הסער הגדול הזה ולבדוק נגעי עצמו, ולשוב אל ה' וירחמהו ואל אלוקיני כי ירבה לסלוח.

גדולי ומאורי הדור זועקים כבר שנים רבות על הטומאה הנוראה

שלא היתה מיום בריאת העולם שורצת בתוך האינטרנט. והסרטים למיניהם! רעל ממיית המאיים למוטט את כל קדושת הבית היהודי. את עתידינו ועתיד ילדנו. על זה נאמר ובערת הרע מקרבך ולא תביא תועבה אל בתיך. ובפרט בתקופה קשה זו שמידת הדין מתוחה וניתנה רשות למשחית, רח"ל. חובה על כולם לבער נגע זה מקרבנו, כי בנפשנו הדבר (מתוך מכתב גדולי הדור 'סכנה נוראה', חשוון תשנ"ט).

בעלון זה מתפרסם לראשונה מכתבם החדש של גדולי הפוסקים וראשי הישיבות בדורנו. מכתב שהוא המשך לשרשרת רצופה של קריאות קודש נחוצות שנועדו לחזק את בני ונות ישראל בדברים בוערים - שבהם תלויה השמירה על מחננו מהאויבים האכזריים שמקיפים אותנו מכל עבר.

לא מדובר בדברים מסובכים קשים להבנה. להיפך, בעבר אפילו יהודים פשוטים הכירו בזה. (איזו אשה בעבר העיזה לצאת לרחוב בגופיה - בגד אחד הצמוד לגוף. רק היום השטן קורא לזה - חולצת טריקו. איזו אשה העיזה לצאת בשיער פתוח מתעופף - רק היום קוראים לזה פאה). טשטוש הרגישות לצניעות וקדושה נובע מהזרם העכור של התקשורת המערבית, שטיפות המוח של הפרסומות בעיתונים - שמהנדסים את התודעה ומטשטשים את המהות של בת ישראל צנועה. בלא משים עוברות בנות ישראל על דברי תורה ומחללות את קדושת המחנה ושמירתו. הרחוב המחולל, פגם המחשבה, הלב והעיניים - הם העומדים בעוכרנו, מקטרגים ומסלקים שמירה והצלה מכל האויבים, רחמנא לצלן.

לא אלמן ישראל, בכל דור ודור מעמיד הקב"ה לעם ישראל גדולים ומנהיגים אשר מורים לנו ומאירים לנו את הדרך, לנו לא נותר אלא להאזין לדבריהם, להפנים, לשמוע, ללמוד, ולקיים.

בידינו הדבר! בידינו להציל את עצמינו, להציל את עם ישראל כולו, לקרב את הגאולה ברחמים, הבא נתחזק כולנו בקדושה ובצניעות, כפי שפירטו גדולי ישראל במכתבם, ובזה נזכה כולנו במהרה לראות בישועתן של ישראל, מתוך רחמים וחסדים גלויים.

דברי הגאון הגדול ראש ישיבת תפוח רבי אביעזר פילץ שליט"א

נאמרו בשיחת התעוררות בקרית ספר, ב' אדר תשפ"ג, עקב רציחת אנשים וילדים בפגיעה הרצחנית

...נקודה אחת שניתן להתעורר עליה שגם היא קורעת לבבות, היא על אובדן מידת הצניעות שהיתה הסמל והמהות של נשות ישראל ושל עם ישראל. בשנים האחרונות הצניעות ירדה פלאים! ... אותה מדה של: 'הנה באוהל' שהורישו לנו אמותינו, 'הנה באוהל'! הצניעות הזו! היכן היא?! והרי רואים מה שנקרא כיסוי ראש - פאות, שבקושי אפשר להכיר שזו אשה נשואה, מה שפנויות לא הולכות בצורה כזו, לנשואות כן מותר?! כואב הלב... לאן הגענו?! לאן יגיע הדור הבא?!

וזה לא אצל נשים רגילות, אלא אצל נשים שמוסרות נפש שבעליהם ישבו וילמדו, מוסרות נפש על חינוך ילדיהם. באהבת אם, דואגות שהילד יגדל ויצמח, ופה השטן שילח את טלפיו הטמאים, ואומר: פה אני אתפוס אותה! לא הצלחתי להסיר אותה מתורה, אני יטמא אותה ... שהרי יש היום 'תלמודי-תורה' בכל מקום ומקום... זה הנקמה הכי נעימה במשכילים ובתנועות האחרות שרצו לעקור תורה מישראל! וגם בגוים, אלו שרצו לכלות את עם ישראל, שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו, היום רואים מה שהולך כאן ובאמריקה, בכל מקום בעולם ישנם קהילות ששומרות על הצלם היהודי בכל מהותו, גם בחינוך, גם בהתנהגות...

אבל במקום אחד הוא הצליח! מקום אחד הוא הצליח, השטן! כואב הלב! דווקא בזה! דווקא בכיסוי הראש בחוסר צניעות! וזה תנאי בתורה, תנאי בכהונה גדולה שלא ראו קורות ביתה את שיערה (וימא מז) - במקום הכי צנוע, להיות צנוע! צריכים לזעוק! צריכים לזעוק בקול גדול! בנות ישראל הקדושות והטהורות! מה קרה? ערווה! ערווה! שוכחים?!

דברי מרן המשגיח הגאון רבי ר' סגל שליט"א

בשיחת התעוררות עקב המצב הקשה בארה"ק

איך כתוב ברש"י (פרשת נח): "כל מקום שיש זנות וע"ז אנדרלמוסיה באה לעולם והורגת רעים וטובים!" כשיש פריצות כבר אין: 'מתהלך בקרב מחניף להצילך' ולא יראה בך ערוות דבר, אז למה מחכים, למה...!! לתת פרנסה יותר לעושי הפאות!! אנחנו רואים שזה 'מארה' תראו איזה אסונות... איזה צרות!!!

צריך לראות בעז"ה לעשות תיקון גדול בזה, כמו שכתוב על זה בחז"ל (במסכת סוכה נא): שהפרדה וצניעות, נקרא תיקון גדול. וכך פסק ברמב"ם, שצניעות זה תיקון גדול. אני מבקש מכם, מי שישנו פה היום, ואת מי שאיננו פה היום - חוסו!!! רחמנות!!! מה אנחנו עושים? איש את רעהו יעזורו, כל אחד יחזק את השני, כל אחת תחזק את השנייה, עם המבט האמיתי לרחם על כלל ישראל! צריך לראות, איש את רעהו יעזורו, לעורר ולעשות תיקון גדול, שיהיה הכל כמו שפסקו לנו רבותינו זצ"ל שהותיר הקב"ה לדור אחרון הרב אלישיב זצ"ל, הרב וואזנר זצ"ל. ואדרבה, מי שיתחזק כעת, שכרו הוא עד אין קץ! בעצם הדבר ובעצם ההצלה להציל את כלל ישראל!

"מדברים בהצלת נפשות! צריך לראות כעת לעשות מהפך! בבחינת מי לה' אלי"

נורא נוראות...!!!! צריך לראות כעת לעשות מהפך; מהפך!!! בבחינת: מי לה' אלי! אלי! מה זה 'אלי'? שהקב"ה יוכל להיות אתנו! אלוקיהם של אלו שונא - זימה! הוא לא יכול להיות אתנו יחד - כשיש חוסר צניעות. פשוט. כמה צריכים כעת להתחזק. בעזרת ה' יתברך, להסביר, לעורר, לדבר. איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק! לראות להילחם על כבודו יתברך! כבודו של ה' יתברך!

כמה צדקה כלל ישראל עושה, חוץ מתמיכת התורה שהיא עצמה צדקה עצומה, ושאר צדקות, מי כעמך ישראל, מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ... ואעפ"כ רואים חרון אף!!

מדברים כעת בהצלת נפשות! הצלת נפשות!... רואים שהקב"ה כביכול מסיר את ה' מתהלך בקרב מחניף להצילך', על מה כתוב את "להצילך"? רק כאשר: 'ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך'. בפרט כעת, אתם הרי רואים את המצב.

כל ההנהגה היום בענייני הצניעות, אין עצה מלדבר ברחל בתך הקטנה, כל הפאות שהולכים היום, שזה ממש היפך הגמור של תכלית המצווה ושל כל הצניעות...

אני כבר הזכרתי מה ששמעתי אבדל לחיים ממורי ורבי, רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל. הוא אמר, בזמנו, אני אומר כמעט מילה במילה ממה שהוא אמר: לפני 50 שנה אם היתה באה אשה עם פאה לירושלים היו מוחים בה נמרצות. ועל הפאה של פעם - אפילו עיוור היה רואה שזה פאה, כי זה היה כמו קש. והיום הוא אמר, באים אלי ואני לא יודע האם זה פאה או לא פאה. והוסיף: ואצלי זה מאוס מאד, דל מינה את ההלכה, זה מאוס מאד, בהנהגה!, למה? משל למה הדבר דומה? לאחד שאוכל בשר כשר והוא עושה כל ההשתדלות שזה יראה טרפה, שהוא אוכל טרף... כך הוא אמר זה, מכסים את השיער ועושים כל ההשתדלות שיראה שזה לא מכוסה! זה גוי! זה אמר הגרש"ז בזמנו, מה כבר היה מצב הפאות המיושנות אז?... אי... נורא נוראות...

1. דברי מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל (בשיעור בבית מדרשו תפארת בחורים, בדרך הימים שבת סד תשס"ט, ניתן לשמוע בקול הלשון, השיעור במקור הוא באודישו): "כל הנידון הוא בפאה כמו שהיה לפני מאה שנה או אפילו קצת יותר יפה, אבל שלא יהיה כמו שהולכים היום, כל אלו שהולכות בפאות שנראות כשער, בודאי זה איסור את זה אף אחד לא התיר, לכל הפחות זה היה ניכר, בפאות של פעם היה ניכר זה היה נראה כמו שער של בהמה, הפאות שהולכות היום הן ממש ערוה זה נראה כמו שער ואין שום נ"מ".

2. מרן הגר"ש וואזנר זצוק"ל (ב'שבט הלוי' בהקדמה ח"ב אות כ"ה) (ופשוט אצלי כי פאות נכריות המודרנים בזמן הזה (תש"ל) הם בגדר עוברת על דת יהודית לצאת כן ברחובות קריה בלי כיסוי ראש, והא ראייה דגם הגויית בזמן הזה הולכות כן לנוי שלהן! אם כן מה דת יהודית בזה? ונתקיים בדרך מליצה פאה - נכרית", ע"ל. וכן אמר מרן הגר"ש וואזנר זצוק"ל (בכנס הרבנות בב"ב תשל"ו): "איזה זיוף הוא זה שמכסים השערות בפאה נכרית שעוד מגרה היצרים יותב מהשערות עצמן. איזה זיוף הוא זה!..." (הקלטה ידועה). וכן מובא בדרשות שבט הלוי (ח"א עמ' קמ"ב): "עצם ההליכה בשערות מסותרות הוא פריצותא שאין כמוהו ונלקח מן היהודים שבאנושות, גם כשהולכת בפאה נכרית, דאין גנזון גילוי השערות, אלא צורת השערות באופן שמארה דרכי הצניעות, ומה נואלו אלו שמבקשים להם קולות ע"ז תחת מסוה של כיסוי ראש מדומה". עוד כתב בשו"ת שבט הלוי (ח"א סי' ר"ו) כתב לגבי חבישת פאה זו וז"ל: "דוודו האחרונים מחמירים, ובמקומות שלא יכלו להעמיד הדת על תילה סמכו עצמם על המקילים בוה. וגם יש אומרים דלא התירו המקילים ברשות הרבים", עכ"ל.

דברי הגה"צ רבי שלום שבדרון זצוק"ל

בכנס התעוררות ענק שהתקיים בשנת תשל"ז בשכונת מטרסדורף ירושלים

עוצמים את העיניים אפשר להקל בדיעבד, לא יותר!

אבל למעשה אפילו לפוסקים שהתירו פאה, זו היתה פאה שהבחינו ממרחק גדול שזוהי פאה, אולם כמו שהולכות היום שנראית כמו בחורה או כמו פרועת ראש זוהי חציפות יוצאת מן הכלל! דבר זה לא התירו מעולם! אלא מתוך שכולם אומרים זה מותר... ככה מותר... ממילא הולכים אחר ה' מודה' להראות כמו כל הנשים פרועות הראש שברחוב... אוי, אוי נורא! והנה האשה הזאת עומדת בערב שבת ומדליקה נרות, וקודם ההדלקה היא אומרת תפילה לקב"ה, אוי וי געוואלד. הרי התפילה שלה 'תועבה'. מסיר אזנו משמוע תורה גם תפילתו תועבה. מסיר אזנו משמוע לדברי תורה, להיגיון... האם הקב"ה ישמע תפילה כזו, ודאי שלא. מי יכול להראות לי פסק הלכה אחד להביא לי רב אחד למדן גדול אחד מדורי דורות עד הדור הזה שפוסק שמותר ללכת בפאה נכרית עם תלתלים ולהראות כמו בחורה, אה, חוצפה!"

הגאון הצדיק רבי שלום שבדרון האריך איך מגיעה אופנה כזו של חציאות צרות, קצרות, ושסע אצל בני תורה? איך יתכן? ואז התחיל להאריך בחומרת הפריצות שיש בפאה נכרית ועל זה נסובה כל השיחה באומרו כי לדעתו בזה התחילו כל הפרצות! כי רוצים להדמות ולהיראות כמו כל הנשים ברחוב. להלן קטע מתוך הדרשה (מיועק מהקלטה. ניתן לקבלה בטל' 053-3100170).

יש היום נשים הרוצות להתנאות כפרועות הראש שברחוב. איפה השכל? היכן ההיגיון? איך יכול להיות שבוה ימצא קדושה!? איך יכול להיות שבוה ימצא יראת שמים!? אלא מה נאמר שהם נוהגות כהרבנים המתירים, אבל האם כך התירו המתירים?! ללכת בפאה כאילו זה לא פאה?! חוץ מזה שיש עשרים וארבע גדולי ישראל מגדולי הפוסקים ממש שהם אוסרים לצאת בפאה. הסבא שלי הגאון הגדול רבי שלום מרדכי, הרב מברזן פוסק (דעת תורה או"ח סימן ע"ה, ב') שאסור אפילו לדבר דברי תורה ואסור לברך שום ברכה כנגד פאה נכרית, ורק אם

דברי הגאון רבי מנחם שטיין שליט"א

המגיד מישרים המפורסם

פרט קטן מגדרי הצניעות, גם אם יש רבים למטה ממני! עלינו לחפש את האמת האמיתית ולא את האמת היחסית למי שנמצא לידי. לפעמים אומרים: 'זה המנהג עכשיו' הנה 'כולן הולכות כך', 'כך מקובל כאן' ו'זה המצב, אי אפשר להיות שונה'. על כל הטענות הללו אומר רבינו השל"ה הקדוש: מנהג אותיות גהנם". ישנן אמות מידה ברורות שניתנו בסיני, ושום התנהגות של קבוצה שנשחקה לא מצדיקה לחרוג מהן. אין ויתורים ב'דת יהודית' לא יהיה חיפוי ולא מחילה לכל פגיעה בצניעות ובקדושת ישראל, לא ע"י התנדבויות ולא ע"י תפילת מעריב ארוכה. כיון שכאן נמצא המוקד המרכזי!! יסוד העם הזה ונצחיותו תלוי בזהירות מ'ערוות דבר'.

"יש כאן מצב שבווער כאש בתוכינו. וקבוצת נשים נחשוניות אמיתיות יכולות להציל את כלל ישראל. ואכן כבר מתבצע תיקון ע"י אותן קבוצות נשים שהחליטו לשנות את הגישה. התחייבות אישית של נשים שהחליטו יחד אנחנו נעצור את הסחף. שיצחקו, שילגלו, אנחנו הולכות נגד הזרם! כל רגע 'מצוות עשה מהתורה'

אנחנו נמצאים בסוף ימות עולם. כולם יודעים שהעולם עומד לקראת נעילה. אומר רבינו ה'קב הישר' כמו שהיתה גאולה ראשונה כך תהיה גאולה אחרונה. ולכן צריכות הנשים להיות צנועות ולא ילכו אחרי שרירות לבם בהליכה במלבושיהן כהערלים. כאן ישנה אחריות עליונה לנשות ישראל לגרום להפסקת הכאב שיש לכלל ישראל.

להלן קטע קצר משיחה שנאמרה בכולל חזו"א במוצאי שבת פרשת ויחי תשס"ח:

"באו נשאל את עצמינו ממה נובע המצב של היום בתחום הפאות? כמעט כל אדם בעל רמה יגיד לך שבתחום הזה כמה שמדברים, המצב נעשה יותר ויותר קשה לעומת לא הרבה שנים אחורה. והעסק מתדרדר במדרון, מדוע???

אמרו לנו גדולי ישראל שתי סיבות לשורש הבעיה.

סיבה אחת: השפעת החברה והסביבה בחוץ. הלחץ החברתי הסביבתי כדברי הרמב"ם (פרק ג מהלכות דעות): "דרך ברייתו של אדם להיות נמשך אחר אנשי מדינתו". כשהמצב בחוץ הוא בשפל המדרגה, בדיוטא התחתונה ביותר, זה מקרין חיידקים רעילים גם אלינו. זה דבר תת הכרתי שפועל אוטומט. וחייבים להיות מודעים לכך ולהילחם בזה. אחרת, ישנה שחיקה קשה. זה משפיע על האווירה ולא מרגישים את הסחף המידרדר.

סיבה שניה: השוואה יחסית למצב הכללי. נביא דוגמא: נשים ובנות אומרות לעצמן - אני, יחסית למה שקורה ברחוב, מצויינת. או שיבואו בטענות למודרניים! תראו איך נראות החתונות שלהם, אני בסדר גמור לעומתם... או: יש לי גיסה כזו, אחות כזו, מה רוצים מאיתנו. אנחנו הטובים.

רבותי, המחשבה הזו היא טעות חמורה. שום צידוק לא יעזור להפרת

קצת היסטוריה / שרשרת הדורות

בירושלים הקפידו הקהילות המבוססות הירושלמיות על מנהגי צניעות הלבוש וכיסוי הראש במטפחת. מנהג זה נמשך מאות שנים עד מלחמת העולם הראשונה, וכיבוש הארץ ע"י האנגלים, שאז נלקח מהרבנים הסמכות להעניש שהיה להם בזמן השלטון הטורקי. בנוסף התרבו עולים חילוניים פורקי עול, או מחוגים שגם בחו"ל הלכו בפא"נ. כל זה גרם שנפרצו כל הגדרים והסייגים.

למעשה עד שנת תש"ל היו הפאות בשתי סגנונות. אחד שיער דק שהיה במראה יותר דומה לשיער - שנאסר לכו"ע. והסוג השני שיער עבה - שהותר בקהילות שנהגו לכסות בו (כפי שכתב בזמנו רבי יעקב דייבובסקי בספרו 'מתניך קדוש'). אולם הפאות היו קצרות, וצמודות לראש ומכסות רק כנגד שורשי השיער. משנת תשל"א החלה אופנה של פאות מעט יותר גבוהות ומנופחות. היו כאלה גם בתסרוקות מסוימות כמו תלתלים. גדולי ישראל יצאו נגד זה בחריפות במכתב בשלהי שנת תשל"ה וכתבו שהדבר אסור לחלוטין שפאה כזו דומה לשיער ולא לכיסוי.

בשנת תשמ"ו נכנס לארץ הקודש סגנון חדש של פאות קארה שגרם לזעזוע עצום גם אצל חובשי הפאות בציבור החרדי. הפאות כבר היו בסגנון שיער פתוח, יורדות בצידי הראש ונכנסות לפנים. כל גדולי ישראל יצאו במכתב חריף בשנת תשמ"ז שפאות אלו גרועות מגדר נבל ברשות התורה, והן אסורות בלבישה. אך תוך עשר שנים ההרגל ושגרת החיים הכניסה סגנון פאות אלו גם לתוך המשפחות שהתנגדו לזה בכל כוח ועוז.

בשנת תשנ"ו כבר חלה התדרדרות נוספת וכמעט נעלמו הפאות הקצרות והצמודות לראש, יצאו גדולי הפוסקים בקריאה לעודד ולברך הנשים שתחפוצנה להדר ולדקדק בצניעות ולצאת דעת רוב גדולי הפוסקים בכל הדורות שאסרו פא"נ. והוסיפו ובפרט בעת הזאת שרובם הגדול של הפאות אינן לפי גדרי הצניעות. מאז שנת תשנ"ו ועד היום כמעט שלושים שנה והפאות משתכללות במהירות כל הזמן לבלי הכר, בכל המובנים. היום שנת תשפ"ד כמעט ואין אשה חרדית שתחבוש פא"נ כשרה

באמת כפי רצון גדולי הפוסקים המתירים (ראה בהערות לעיל דברי מרנן הגר"ש אלישיב והגר"ש ואנר).

בספרים 'עולמות של טוהר' ו'שרשרת הדורות' מפורטים באריכות מנהגי מלבושי הצניעות וכיסוי הראש של בני ובנות ישראל במשך הדורות, במסגרת זו נכתוב ראשי פרקים בלבד.

המידע נאסף מדברי רבותינו במשך הדורות, וגם מחוקרים במזויאונים ומאגרי תמונות עתיקות מאד. מדובר בפרטים משמעותיים ביותר אשר נותנים מבט אחר למנהג חבישת פאה בבית ובחצר, התקשטות בבית ובחצר ב"בת-צידעא" המוזכר בשו"ת מהר"ם אלשקר (נפטר בשנת ש"ב), ויציאה בפאה נוכרית לחצר המוזכר בשלטי הגיבורים (נפטר באיטליה בשנת ש"ד), הרמ"א (נפטר בשנת של"ב), רבי משה פרויניצאלו (נפטר בשנת של"א), מהר"י מיניץ קצנבלוגן (נפטר בשנת שני"א). בשנים אלו היה מנהג כל נשות ישראל בכל הקהילות להתעטף בכמה שכבות בגדים בעת יציאתם לרשות הרבים, כולל רדיד על ראשן. שינויים קיצוניים בלבוש החלו רק 250 שנה לאחר מכן ביבשת אירופה בעקבות מלחמת נפוליאון, רוח השוויון של התפתחות ההשכלה, אמונציפציה ושיפור מצבם של היהודים. החלה אז תקופה רק אצל שרים ונכבדים שחבשו פאה בעת שישבו על כיסא המשפט וכדומה, וכן נשים מכובדות בעת טקס או אירוע מיוחד.

גזירת המלבושים שנגזרה בלחץ ראשי המשכילים היהודים בתקופת הצר הרוסי ניקולאי (בשנת תר"א) היתה למעשה הדחיפה החזקה ליציאה בפא"נ לרה"ר. הגזירה גם נתנה את מכת המחץ האחרונה לאותן נשים צדקניות באירופה שעדיין שמרו בעוז על המנהג הישן של הרדיד הגדול (ראה בשו"ת שנות חיים סי' טו). בתקופת הגזירה שנאסר לנשים לגלח שיער ראשן וללבוש את המלבושים המסורתיים, היו נשים שהניחו פאה נוכרית כדי להינצל ממאסר וממכות נמרצות שהנחיתו עליהן חיילי הצאר שהשתוללו כחיות פרא ומשכו לכל הנשים ברחוב את המטפחות כדי לראות אם הן מגלחות שיער ראשן. בכל אופן בארצות המזרח, שלא היתה שם הגזרה, המשיכו נשות ובנות ישראל במנהג עיסוף הגוף והראש עם מטפחת והרדיד עד התהפכות הנוראות של מלחמת העולם הראשונה. רק כאשר חדרו המשכילים של אנשי אליאנס בכל תוקף ועוז לקהילות יהדות המזרח, אז החל שינוי מהותי בלבוש ובכיסוי הראש גם במדינות אלו.

בזכות נשים צדקניות עתידים להיגאל

מפורש בתורתנו הקדושה [דברים כ"ג, ט"ו]: "ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך" - שחוסר צניעות גורם סילוק השכינה והשמירה מישראל. והנה לאור המצב החמור בארה"ק שדם יהודי נשפך כמים אנשים נשים וטף, חובה עלינו להביא לשמירה עליונה על מחננו ולחשוש שאולי נטמא מחנה ישראל על ידי פריצות הנשים בלבוש הצר והקצר הממלא את רחובותינו, (כבר אמרו חז"ל על דור המבול [ירושלמי סוטה א,ה מובא ברש"י נח, ובזה"ק שם]: כל מקום שאתה מוצא חוסר צניעות "אנדלמוסיא באה לעולם והורגת רעים וטובים", וכתב המהר"ל [בספרו גור אריה שם] שכדי להינצל מהמשחית וממיידת הדין - צריכים להיות מופרדים ומובדלים לגמרי מהרעים).

גדולי ישראל במכתביהם הרבים פרטו את הדרך הנכונה והראויה בלבוש ובהנהגה של בנות ישראל בדרך ישראל סבא. אלא שרבות נגררו אחר דרך השחף הגויי באופן כיסוי הראש ובלבוש הקצר והצמוד המצוי בחנויות וברחוב. ובשעה קשה זו לא עת לחשות, עלינו להתעורר ולעשות בדק בית לקיים בנו "צאי לך בעקבי הצאן".

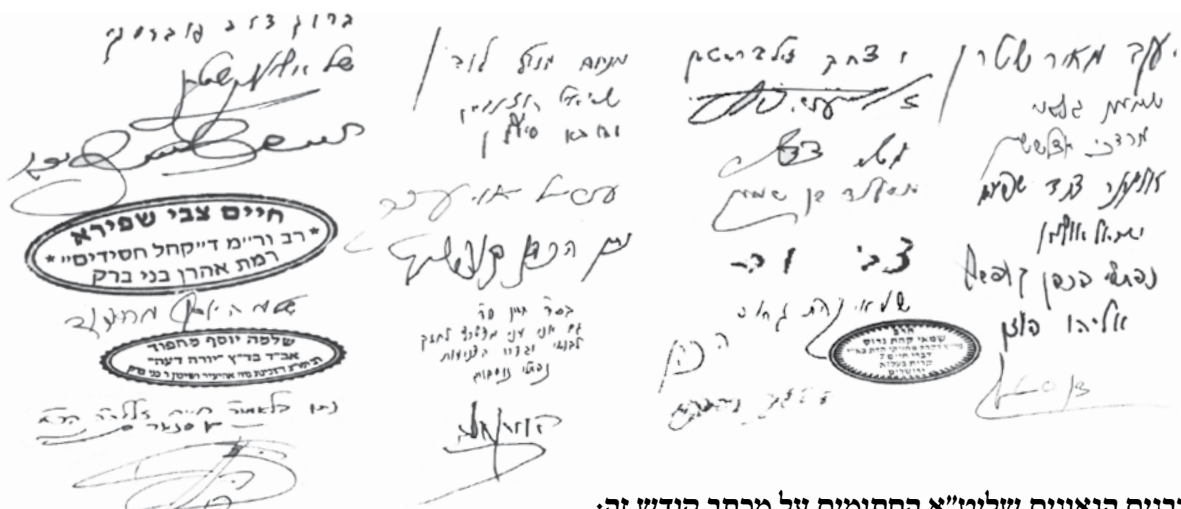
ע"כ קריאתנו לבנות ישראל להקפיד כראוי על ההלכות שפרסמו גדולי הרבנים במכתביהם: ללבוש חצאיות ארוכות וצנועות - המסתירות את צורת הרגל (השוק) כראוי. הגרביים יהיו אטומות לגמרי ולא בגוון הדומה לצבע הרגל. החולצות יהיו רחבות ולא מטריקו ולייקרה הנצמדים לגוף. וחובה להקפיד על פתח צוואר סגור.

ובוודאי בנות ישראל הצנועות לא יעשו לעג וקלס ממצוות כיסוי הראש בלבישת פאות במראה טבעי (ראה מכתבי גדולי התורה והחסידות, אלול תשל"ה). וכידוע גם הפאות שהתירו הפוסקים המתירים הם רק הקצרות והיציבות הצמודות לראש, ולא אותם ששערן נע ונד בתנועות הראש כשיער טבעי (ראה מכתב גדולי הדור אדר תשמ"ז: "ולא הפאות הארוכות למינהן, והפרועות המתפשטות לצדדים וכיו"ב, וגם הם גרועות מגדר נבל ברשות התורה").

וכבר בשנת תשנ"ו כתבו גדולי ישראל במכתבם כי הפאות החדשות ברובם הגדול אינן לפי גדרי הצניעות, ומאז ועד היום המצב הולך ומחמיר. גדולי ישראל ברכו ועודדו את הנשים המחליפות למטפחת או כובע צנועים (המכסים את השערות היטב) כדי לצאת דעת כל הפוסקים - שחלקן של נשים המתחזקות בקדושה וצניעות רב בקירוב הגאולה. ובזה יצלו הנשים גם-כן מלהניח על ראשן שיער שיש בו חשש תקרובת ע"ז חלילה, שכל זה משפיע טומאה גדולה (ראה מכתב גדולי ישראל סיון תשס"ד).

וכל השומרות על גדרי הקדושה והצניעות יזכו להוסיף שמירה עליונה, כנאמר (דברים מג): "כי ה' אלוקיך מתהלך בקרב מחניך להצילך, ולתת אויביך לפניך, והיה מחניך קדוש", ויזכו להבטחת חז"ל הקדושים [תנחומא וישלח, ו]: שאשה צנועה בבית - בלבושה והנהגתה מכפרת ומגינה על ביתה, כמו שהמזבח מגן ומכפר על כל ישראל. ובזכות נשים צדקניות תבוא ברכה רפואה וישועה לישראל ונזכה לגאולה שלמה בב"א.

באנו על החתום למען קדושת עם ישראל

שמות הרבנים הגאונים שליט"א החתומים על מכתב קודש זה:

רבי ברוך דוב פוברסקי. רבי משה יהודה שלוינגר. רבי אביעזר פילץ. רבי ברוך ויסבקר. רבי משה צדקה. רבי דן סגל. רבי יצחק זילברשטיין. רבי עזריאל אויערבך. רבי נתן קופשיץ. רבי צבי ובר. רבי שמעון גלאי. רבי שריאל רוזנברג. רבי יהודה סילמן. רבי שמואל אליעזר שטרן. רבי יעקב מאיר שטרן. רבי מנחם מנדל לובין. רבי מסעוד בן שמעון. רבי שמאי קהת גרוס. רבי חיים צבי שפירא. רבי ראובן אלבו. רבי מרדכי שמואל אדלשטיין. רבי ישראל אולמן. רבי נתן בן סניור. רבי נפתלי נוסבוים. רבי שלמה מחפוד. רבי אליעזר דוד שפירא. רבי יצחק כהן. רבי נפתלי קופשיץ. רבי אליהו פוזן.